

Jaarverslag 2017

De Lage Drempel VZW

De Lage Drempel vzw

Onze-Lieve-Vrouwestraat 43

2800 Mechelen

015/34.43.77

Proloog

In dit jaarverslag blikken we terug op 2017. Voor De Lage Drempel was dit een jaar met uitgediepte samenwerkingsverbanden, een verderzetting van een aantal projecten en vooral zeer veel activiteiten en vormingen, de corebusiness van onze vereniging. Daarnaast werd er ook een laagdrempelig vrijetijdsloket opgestart vanaf september: het Rap-op-Stap-kantoor.

Ook rond inspraak en participatie van mensen in armoede werden verdere stappen gezet. Zo werd er na de Plandag in augustus 2017 een werkgroep Vormingen opgestart: dit groepje van vijf bezoekers geeft nu vorming aan scholen en andere externe groepen die kennis over armoede willen vergaren. Nog een concrete actie die voortkomt uit de Plandag is dat er sinds september 2017 voor het eerst in de geschiedenis van De Lage Drempel een bezoeker zetelt in de Raad van Bestuur. Op die manier is er nu inspraak van de doelgroep binnen alle “niveaus” van onze werking.

Op inhoudelijk vlak is verder ingezet op vorming en informeren. Iedere donderdag tijdens het schooljaar werd er een infonamiddag georganiseerd, onze zogenaamde Doenderdagen. De onderwerpen voor deze Doenderdagen hadden doorgaans een duidelijk link met de 4 grote beleidsthema's die de bezoekers in 2015 al hadden gekozen: Wonen, Gezondheid, Ouderen in Armoede en De Digitale Kloof. Rond de Digitale Kloof werd in 2016 reeds een dossier geschreven en in 2017 werden onze aanbevelingen verder verdedigd en toegelicht op diverse fora. We laten dit thema niet los maar zijn intussen ook opgestart met een nieuwe themagroep rond Ouderen in Armoede, een ietwat onzichtbare doelgroep met specifieke noden.

Een aantal lopende projecten bleven deel van onze werking: het Moestuinproject, de Herdenkingsdag voor Eenzame Uitvaarten op 21 maart, het Zangkoor en Crea-clubje waar bezoekers hun talenten kunnen tonen, onze zomerse Babbelbar, het Vertelsalon, enz... Over het ontstaan van het nieuw Rap-op-Stap-project leest u verderop in het jaarverslag meer.

Voor het buddyproject Steun Op Maat was 2017 ook een jaar van verdere ontplooiing: naast de individuele buddytrajecten voor kwetsbare gezinnen, werden aanvullend ook de koffiemomenten uitgebouwd en kwamen er ook sessies rond Opvoeden op Maat bij. Bijkomend werd er ook een verstelatelier opgestart om de zelfredzaamheid van alleenstaande ouders te bevorderen. Het aparte jaarverslag van Steun Op Maat, vindt u aan het einde.

In de hoop dat deze inleiding u aanzet om dieper in dit jaarverslag te duiken, wenst De Lage Drempel u alvast veel leesplezier!

Inleiding: De Tafel van De Lage Drempel vzw

De Lage Drempel begon in oktober 2000 als een plaats waar mensen in armoede samen konden komen met vrijwilligers niet in armoede. In een klein appartementje op de Wollemarkt werden voor de eerste keer de deuren geopend. Nu, ruim 17 jaar later, doen we dit nog steeds. Maar we groeiden en groeiden. Er kwamen meer bezoekers, meer vrijwilligers, de samenwerking met andere diensten werd intenser, de werking werd ook inhoudelijker. Er kwam een personeelslid bij, en we verhuisden naar een grotere ruimte in de Onze-Lieve-Vrouwestraat. We werden een Vereniging waar Armen het Woord Nemen (gesubsidieerd door Vlaanderen op basis van zes criteria) en een Welzijnsschakel (inhoudelijk ondersteund door Welzijnszorg). Maar bovenal zijn en blijven we een vrijwilligersvereniging die via een dagelijkse ontmoetingsruimte mensen in armoede samenbrengt met mensen niet in armoede om zo samen te strijden tegen armoede in Mechelen en daarbuiten.

De Lage Drempel kan men symbolisch voorstellen als een tafel met vier inhoudelijke poten, een filosofisch tafelblad en heel wat stoelen die bijschuiven aan de tafel.

Wij hebben vier tafelpoten

1. Verenigen met heel wat **vrijtijdsactiviteiten** (251 ontmoetingsmomenten met meer dan 6200 bezoeken per jaar, circa 60 vrijwilligers werken mee, ong. 250 unieke bezoekers zijn gekend bij ons, zo'n 15 vrijetijdsactiviteiten per jaar, van toneelbezoek, tentoonstelling, daguitstappen, concert tot opera). Dit vind je in hoofdstuk 1.

2. Vorming en versterken, zowel praktische (computerlessen, maandelijkse kookles en de infonamiddagen o.a. over wonen, gezondheid, enz.) als persoonsgerichte vorming waaronder sessies rond zelfvertrouwen maar ook ons zangkoor en de creatieve namiddagen. Ook het nieuwe tuinproject valt hieronder. Meer hierover in hoofdstuk 2.

3. Vergaderen en verbeteren op ons maandelijks forum, de jaarlijkse plandag, in werkgroepen en de maandelijkse vrijwilligersvergadering. Verdere uitleg vind je in hoofdstuk 3.

4. Veranderen en verwezenlijken van de maatschappij en het armoedebeleid in overleg met het werkveld, ontvangen van groepen, scholen en diensten, infogesprekken, themagericht werken met onze mensen, lezingen, dossiers voorbereiden, actie van 17 oktober, samenwerkingen met anderen zoals CBE Open School, Mapplus regionaal, het KAN enz. De volledige uitleg kan je lezen in hoofdstuk 4.

Geen van deze poten is belangrijker dan de andere en alle poten moeten aanwezig zijn. Het zou anders maar een wankelende tafel zijn. Alle facetten krijgen voldoende aandacht in onze vereniging.

Streven naar GELUK

De Lage Drempel gelooft erin dat niemand kiest voor een leven in armoede. Zowel individuele als maatschappelijke factoren bepalen dat hun leven zo gelopen is. De Lage Drempel gelooft erin dat onvoorwaardelijke relaties mensen kunnen versterken.

Deze relaties zijn gebaseerd op **Gelijkwaardigheid**. Niemand is meer dan een ander, ieder kan op zijn manier een steentje bijdragen, elke mens is waardevol. Iedereen moet het leven kunnen leiden met gelijke kansen.

De Lage Drempel is een vereniging waar **Engagement** centraal staat. Het engagement van onze bezoekers om regelmatig samen te komen en zo iets aan hun situatie te willen veranderen, ze nemen zo verantwoordelijkheid op voor hun eigen leven. Er is uiteraard het

sterke engagement van onze vrijwilligers om hier dagelijks onze werking vorm te geven. Maar ook De Lage Drempel zelf wil engagement uitstralen. We nemen onze rol in de maatschappij op, we roepen niet enkel aan de zijlijn maar willen ook iets uitstralen.

De Lage Drempel zet ook het **Leven** centraal, met al zijn mooie en minder mooie kanten. Het gaat hier over waardevolle levens van mensen. Levens die vaak zeer ingewikkeld en problematisch zijn verlopen, maar nog altijd veel ervaring en kansen in zich dragen. We zijn zelf ook een levendige vereniging. We willen veel doen en dit ook laten zien aan anderen.

Elke mens is **Uniek**. Ieder heeft recht op een eigen aanpak, een eigen manier van omgaan. Elke bezoeker is anders, heeft een ander leven achter de rug en heeft eigen vragen en mogelijkheden. Elke vrijwilliger kan hier zijn eigen mogelijkheden ontplooien en we proberen daarom in de mate van het mogelijke een specifiek engagement aan te bieden.

We willen dit doen vanuit de **Krachten** van mensen. Ieder mens heeft kwaliteiten en gebreken en we willen ons richten op wat men wel kan, niet op wat men niet kan of niet goed doet.

En dit alles zou moeten zorgen voor **GELUK**. Geluk voor iedereen die van kort of veraf met De Lage Drempel te maken heeft.

Met vele stoelen rond ons

En we doen dit niet alleen. Ieder mag op zijn manier aanschuiven aan onze tafel. Rond de tafel staan daarom vele stoelen. De bezoekers, de vrijwilligers, de werkers, de sponsors, andere verenigingen, de politiek, ons uitgebreide netwerk, scholen, toevallige passanten,... We geloven erin dat een solidaire maatschappij mensen in armoede niet laat vallen. Ze gaat samen met hen op zoek naar wat hun leven beter kan maken. Elke actor doet dit vanuit zijn eigen expertise en mogelijkheden. Zowel individu, organisaties en diensten, beleidsmakers als de hele maatschappij hebben werk aan de winkel. Het kan niet zijn dat de verantwoordelijkheid alleen bij het individu ligt, net zo min als deze alleen bij de samenleving ligt.

Steun op Maat als bijzettafel

Al het voorgaande vertrekt vanuit het verenigen en werken in groep. We vinden bovendien al lang dat we ook met vrijwilligers op meer individuele basis een verschil kunnen maken. Daarom werd in 2012 het buddyproject Steun op Maat gestart. Steun op Maat is inmiddels uitgegroeid tot een vaste waarde in Mechelen, niet alleen als buddywerking maar ook als groepswerking.

Steun op Maat richt zich op gezinnen met kinderen tot 12 jaar. De vrijwilligers gaan een langdurige relatie op maat van het gezin aan. Ze komen frequent samen om de opvoeding van de kinderen te versterken, en dit in de breedste zin van het woord. Samen huistaken maken, voorleesbegeleiding, praten met de ouder(s) over de opvoeding, een

vrijtijdsactiviteit doen, het huishouden op orde krijgen, ... alles wat een vrijwilliger kan bijdragen aan het gezinsleven kan aan bod komen, steeds op maat van de vragen en behoeften van het gezin. Een apart jaarverslag van SOM kan u in het laatste luik terug vinden.

Tafelpoot 1: Verenigen en vrijetijdsactiviteiten

Verenigen is meer dan mensen samen brengen. De Lage Drempel tracht een warme ontmoetingsplaats te zijn in de stad. Een rustpunt, een veilige haven in de woelige zee die het leven soms is. Een plek waar men zich niet hoeft te verantwoorden, waar men gewoon zichzelf kan zijn. Waar men niet een cliënt of zorgvrager is, maar mens. Een tas koffie en een goede babbel zijn voor ons essentieel als insteek om rond armoede te werken.

In een klassieke week zijn er ontmoetingsmomenten op maandag-, dinsdag- en vrijdagmiddag alsook op zaterdagvoormiddag. Op donderdagmiddagen organiseren we tijdens het schooljaar doorgaans een infonamiddag onder de noemer Doenderdagen. Hier komen we later op terug.

Rondom of vanuit de open ontmoetingsruimte worden activiteiten, vormingen en feesten georganiseerd. De ontmoetingsruimte is dus de basis van onze werking, van waaruit ons ondersteunend programma wordt opgebouwd.

1.1. De Open ontmoetingsruimte

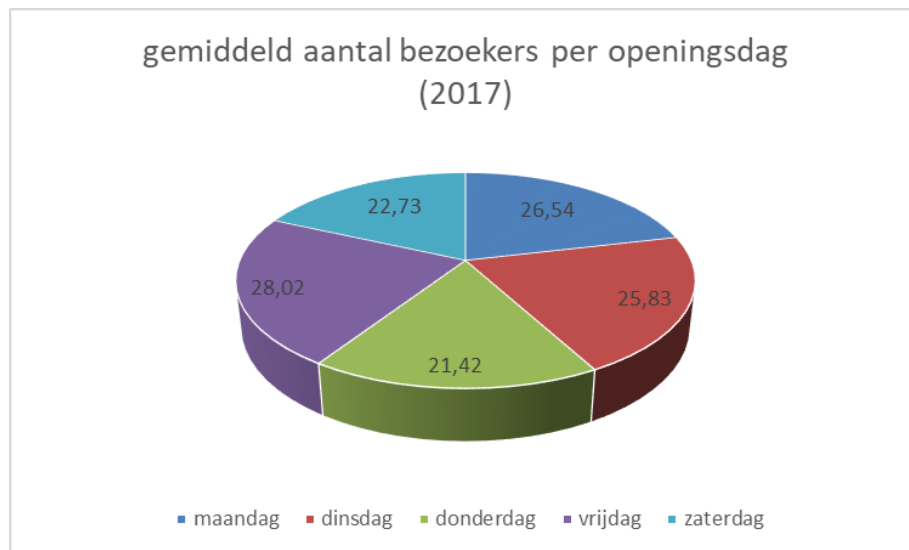
De ontmoetingsmomenten zijn zeer sfeervol en verlopen in vriendschappelijke sfeer. We merken dat onze ontmoetingsruimte voor veel mensen het eerste contact met De Lage Drempel vergemakkelijkt. Immers: in onze ruimte MOET niets, men kan gewoon aanschuiven aan de grote tafel en genieten van de koffie en de gesprekken. Mensen vinden er rust en gezelschap. Er moet niet worden ingeschreven, mensen komen langs zo lang of zo kort en zo vaak en zo weinig als ze zelf willen.

De ontmoeting tussen mensen in armoede en vrijwilligers niet in armoede staat centraal. Vanuit dit gezellig samenzijn krijgen bezoekers meer interesse in andere facetten van onze vereniging. Het voorbije werkjaar waren we maar liefst **251** (halve) **dagen open** en kwamen er gemiddeld **25 bezoekers per ontmoetingsmoment** langs. Deze cijfers liggen in dezelfde lijn als die van 2016. Bij momenten was het vorig jaar best druk. Bij goed weer kunnen we

gelukkig genieten van onze mooie stadstuin. Hieronder vindt u een grafiek met aantal bezoekers, uitgesplitst per ontmoetingsdag.

GRAFIEK 1: Gemiddeld aantal bezoekers in 2017 - uitgesplitst per ontmoetingsdag

(sporadische openingsdagen op woensdag of zondag niet meegerekend)

Onze DOeN!DERDAGEN

Een beetje speciaal zijn onze donderdagnamiddagen. Sinds november 2011 is er op donderdag vrijwel altijd iets te doen in De Lage Drempel. We noemen ze dan ook de **DOeN!DERDAGEN**. Een infomoment, een vorming, ons maandelijks forum en nog zoveel meer. Voor deze interactieve doen!derdagen moeten bezoekers niet inschrijven. Om de vorming, workshop of infosessie niet te storen vragen we wel om tijdig aanwezig te zijn en van begin tot einde te participeren. Deze infonamiddagen beginnen echt wel ingeburgerd te geraken. Mensen komen op tijd, storen niet meer tijdens de bijeenkomst en zitten met zijn allen de hele 'sessie' uit. Als erkende Vereniging waar Armen het Woord Nemen, vinden we het aanbieden van laagdrempelige infomomenten en vormingen een prioriteit. Een overzicht van welke thema's zoals aan bod zijn gekomen, vindt u in het tweede hoofdstuk van dit jaarverslag.

Onze winteractie

Net als de voorbije jaren hebben we tijdens de strengste winterperiode onze deuren extra geopend. Deze winteropening was in samenwerking met De Keeting. In de periode van

december 2017 tot eind februari 2018 was De Lage Drempel extra lang open op zaterdagen. Op zondag was er tijdens diezelfde periode een beurtrol met De Keeting afgesproken. De éne week was het bij hen open, de week erop bij ons, enzovoorts. De eindejaarsperiode is voor de meeste bezoekers immers een moeilijke periode omdat men niet altijd een uitgebreid eigen netwerk heeft. Soms zijn de banden met hun familie ook verwaterd. Vele van onze bezoekers zijn dan ook dankbaar dat we uitgerekend op die donkere dagen al open doen vanaf 11u00 en 's middags een gratis tas soep voorzien. Zo moeten zij thuis ook geen verwarming opzetten, wat hun (sowieso al stijgende) energiefactuur ten goede komt.

In deze winterperiode merken we tevens een goede doorverwijzing naar ons vanuit de winteropvang van het CAW/Sociaal Huis. We vinden het belangrijk dat daklozen overdag bij ons terecht kunnen. Via deze weg bereikten we dus ook heel wat nieuwe personen in armoede, één van de zes criteria voor een Vereniging waar Armen het Woord Nemen.

Zo'n winteractie vraagt ook bijzonder veel energie van onze vrijwilligers. Zij komen vaak meerdere keren per week de permanentie doen, koken verse soep en zitten ook langer samen met de bezoekers. Dit extra engagement is onbetaalbaar.

En wie komt er zoal langs in De Lage Drempel?

Wie komt er naar De Lage Drempel? Welke mensen bereiken we en hoeveel mensen zijn dit? Wat is het draagvlak van onze vereniging? We kunnen daar in algemene termen op antwoorden, zoals: mensen in armoede uit Mechelen en omgeving, meer vrouwen dan mannen, zeer veel mensen met een vervangingsinkomen enzovoort. In dit stukje gaan we er toch iets dieper op in.

In De Lage Drempel houden we geen dossiers bij. We willen mensen steeds op een onbevangen manier ontvangen, zonder dat ze allerlei papieren en documenten moeten invullen. We zijn immers geen hulpverleners die rechten toekennen aan mensen met een bepaald profiel. Iedereen is welkom, ongeacht afkomst, inkomen, verleden. Het gaat steeds om mensen die zich in een bepaalde armoedesituatie bevinden. Ook sociale armoede (lees: eenzaamheid of beperkt netwerk) valt hieronder. Veel van onze mensen zitten in een niet-stabiele leefsituatie. Bijvoorbeeld: ze verhuizen naar buiten Mechelen, hun inkomenssituatie wijzigt, hun relatievorm verandert. Toch zijn er gevoelsmatig een aantal conclusies die we mogen trekken, alsook een aantal nieuwere tendensen die we opmerken.

Zoals: we merken dat er beduidend meer vrouwen dan mannen komen en dat er meer 40-plussers dan jongeren komen. Al is deze laatste vaststelling aan het keren: ook meer jongeren geraken tot bij ons. Verder maakt de goede doorverwijzing door de andere Mechelse welzijnspartners (o.a. winteropvang, De Keeting, Koraalhuis, Straathoekwerk) dat meer daklozen en allochtone Mechelaars onze ontmoetingsruimte bereiken of gericht naar

ons doorverwezen worden. Hoewel wij geen concrete begeleiding voor hen kunnen aanbieden, vinden zij bij ons wel een plek om tot rust te komen en kunnen wij sporadisch noodhulp aanbieden of samen oplossingen zoeken.

De vrijwilligers als motor van onze vereniging

Binnen De Lage Drempel VZW zijn de vrijwilligers de motor van onze vereniging. Slechts dankzij hun engagement kunnen we een warm onthaal bieden, allerhande lessen en workshops aanbieden, projecten uitrollen en een positieve vereniging zijn. Zo'n **zestigtal vrijwilligers** werken voor onze vereniging.

Er zijn grosso modo **drie vrijwilligersprofielen** die zich ten dienste stellen van De Lage Drempel: vrijwilligers met een permanentieopdracht, taak-specifieke vrijwilligers en buddyvrijwilligers voor ons project Steun Op Maat.

De eerste groep bemant onze ontmoetingsruimte en ieder heeft één vaste dag in de week. Deze vrijwilligers zorgen voor lekkere koffie, bieden een luisterend oor, helpen bezoekers bij allerhande vragen en waken erover dat het ontmoetingsmoment in een aangename sfeer verloopt. Ze bewaken dus ook onze –in samenspraak met de doelgroep opgestelde– leefregels. In 2017 waren er circa 20 ontmoetingsvrijwilligers “in dienst”.

Daarnaast zijn er vrijwilligers die een specifieke taak op zich nemen gaande van administratie, boekhouding, over ICT, crea, koor en tuin tot het verzorgen van kook- of computerlessen. Ook voor de begeleiding van ons rap-op-stap-kantoor hebben we drie vrijwilligers. Het project Steun Op Maat doet verder beroep op enkele organisatieversterkende vrijwilligers en vrijwilligers voor de workshops “Opvoeden op Maat” en het “Verstelatelier”. De leden van ons dagelijks bestuur en Raad van bestuur zijn eveneens vrijwilligers die een specifiek engagement opnemen.

Ten derde zijn er de buddyvrijwilligers voor ons project Steun Op Maat: zij worden “gekoppeld” aan een kansarm gezin, waarmee zij een steuntraject afleggen. Hierover leest u alles in het laatste hoofdstuk.

We trachten de vele en diverse talenten van onze vrijwilligers ten volle in te schakelen. Vanuit de organisatie bieden we ook ondersteuning, intervisie en de mogelijkheid om deel te nemen aan vormingen. Onze vrijwilligers verdienen voor hun inzet niet alleen zeer veel respect maar ook dank. Zonder hen bestaat er simpelweg geen Lage Drempel.

1.2. Zelf creatief zijn

Op creatief vlak slaan bezoekers en vrijwilligers de handen in elkaar. Op vrijdagen zijn er **crea-activiteiten**. In 2017 werd er maar liefst 43 keer samen geknutseld, genaaid, geschilderd, gecreëerd,... In totaal registreerden we 251 deelnames aan deze workshops. We merken bij de 'knutselaars' vooral plezier in het lukken van hun knutselwerk. Door deze 'succeservaring' wordt het zelfbeeld en de eigenwaarde verhoogd, wat ook zijn weerslag heeft op andere levensterreinen. Ook voor onze traditionele feesten (kerstfeest, paasontbijt e.d.) knutselden zij de (tafel)versiering.

Ook ons **zangkoor** blijft een goede manier waarbij mensen in armoede en mensen zonder armoede-ervaring elkaar versterken. Het koor repeteert op maandagvoormiddag van 12u00 tot 13u00 met nadien een gezellige broodmaaltijd. De goede omkadering (dirigente, muzikanten) tilt ons koor kwalitatief ook naar een hoger niveau. De essentie blijft echter het samen zingen en het samen plezier maken. Het hoeft geen betoog dat het optreden in groep ook een sterke, empowerende waarde in zich draagt en een sterke groepsvorming bewerkstelligt. In 2017 repeteerde ons zangkoor 20 keer. Ongeveer 25 vaste koorleden werden geteld. Er waren zoals ieder jaar ook enkele optredens, onder andere op onze Herdenkingsdag en in enkele woonzorgcentra.

Foto: enkele van de Crea-ties van 2017

1.3. Samen feesten

Samen belangrijke momenten in het jaar vieren is iets dat iedereen graag doet. Dus wij ook. Bovendien maken we er altijd een echt groepsgebeuren van. Sinds de plandag in augustus 2014 is er ook een interne Werkgroep Feesten opgericht die deze feesten organiseert. Ook onze bezoekers worden ingeschakeld om een handje te helpen. Het blijft een zeer aangename ervaring om iedereen samen te zien werken aan het opzetten van deze feesten. Iedereen krijgt de kans om hier aan mee te werken: vanaf de planning in de werkgroep tot het opzetten, bereiden, feesten en opruimen. Hieronder vindt u een chronologisch overzicht van al dat feestgedruis.

Elke derde maandag van de maand vieren we de **jarige drempelaars** van de voorbije maand. Onze maandagploeg zorgt dan voor een lekker hapje.

Met **Pasen** stond zoals ieder jaar een lekkere brunch op het programma. Eitjes rapen, samen eten, de klokken verwelkomen, veel sfeer, ... maar liefst 50 bezoekers, jong en oud, vierden mee.

Foto: de tafel staat klaar voor het Paasfeest

Aan het einde van de zomer hadden we onze jaarlijkse **barbecue**. Door het stijgend succes van de voorgaande jaren, hebben we gekozen om dit feest -net als in 2016- te laten doorgaan op een ruimere locatie nl. in het Scheppersinstituut. De unieke ruimte werd geapprecieerd. Het eten was zoals ieder jaar zeer lekker klaar gemaakt, door vrijwilligers én bezoekers! De sfeer zat er helemaal in toen de muziek van DJ Rudy (een bezoeker) enkele decibels omhoog ging... Maar liefst 112 bezoekers genoten van het gebeuren. Ook gezinnen van ons project Steun Op Maat en deelnemers van onze zomerse Babbelbar werden uitgenodigd.

Foto: de jaarlijkse barbecue is de gepaste afsluiter van de zomer.

In het najaar werd ons voor het derde jaar op rij een **ontbijt van Cargill** aangeboden. Dit ontbijt vond plaats op 21 oktober, ook andere Mechelse welzijnsorganisaties konden mensen inschrijven. Zowat 80 gegadigden kwamen hiervan genieten. Bedankt Cargill!

Ook **Sinterklaas** is ons dit jaar niet vergeten. Niemand van de circa 120 aanwezigen moest in de zak van zwarte Piet. Iedereen was blijkbaar braaf geweest in 2017?

Het werkjaar sluiten we traditiegetrouw af met ons **kerstfeest** op 24 december. De kerstperiode is voor onze doelgroep niet altijd makkelijk, zeker wanneer er binnen de eigen familie geen feest is. Daarom vieren we het samen op kerstavond. Er waren 70 feestvierders die er een gezellige kerst van maakten. Na de rijkelijke 5-gangen-maaltijd werd de dansvloer onveilig gemaakt.

1.4. Culturele en ontspannende activiteiten

Cultuur en ontspanning zijn essentieel in ieders leven, iets waar iedereen recht op heeft. Bij De Lage Drempel proberen we met **inspraak** van onze bezoekers een gevarieerd en betaalbaar programma aan te bieden. Deze activiteiten doen we steeds in groep.

Hiervoor gebruiken we zoveel mogelijk de stedelijke Uitpas en andere toelagen vanuit het Lokaal Netwerk Vrijetijdsparticipatie. Omdat we ook mee aan de kar van toegankelijke en

betaalbare vrijetijdsbeleving willen trekken, zijn we tevens vertegenwoordigd binnen dit Mechels overlegorgaan. Als erkende armoede vereniging zijn we ook lid van het Steunpunt Vakantieparticipatie waardoor we voor onze bezoekers ook op individueel of gezinsniveau goedkope tickets voor daguitstappen of vakantieverblijven aan sociaal tarief kunnen boeken. In september 2017 werd ook ons **Rap-op-Stap-kantoor** boven de doopvond gehouden, hierover later meer.

Op ons maandelijks Forum kunnen bezoekers voorstellen doen voor de groepsactiviteiten (theater, toneel, daguitstappen,...). Er staat ook een ideeënbusje in de ontmoetingsruimte. We proberen in ons aanbod rekening te houden met ieders wensen en willen zo een grote **verscheidenheid** aan activiteiten programmeren. Onze werkgroep Cultuur verzorgt de organisatie hiervan.

We gingen in 2017 zes keer naar theater, toneel of opera en bezochten drie musea. Maar vooral de daguitstappen blijven ieder jaar opnieuw een voltreffer. Er was een actieve fiets- en wandeldag naar het arboretum in Wespelaar. Daarnaast kozen we net als vorig jaar om niet op weekend te gaan maar wel **twee daguitstappen** te organiseren. Hieraan konden ook gezinnen van ons project Steun Op Maat deelnemen. In juli verkenden we Lier vanop een bootje met 29 drempelaars. In augustus gingen we met een volle bus naar Oostende waar we o.a. de Mercator en een 3D-tentoonstelling bezochten.

Foto: poseren op de 3D-tentoonstelling in Oostende

Culturele of ontspannende activiteiten zijn niet helemaal gratis. We kiezen ervoor om ook de deelnemers financieel een deeltje te laten bijdragen aan deze activiteiten. Dit is onderdeel van onze emanciperende visie. Bezoekers geven trouwens zelf aan dat ze liever iets betalen. Op die manier leren ze ook keuzes maken en omgaan met hun budget. Doorgaans betaalt men 1 of 2 euro voor een culturele activiteit en 5 euro voor grotere daguitstappen. Kinderen mogen wél gratis mee. Hieronder vindt u een tabel met een overzicht van onze uitstappen in 2017.

TABEL: Aantal activiteiten en deelnemers cultuur en ontspanning

	Aantal	Deelnemers
Toneelvoorstelling, concert, opera	6	49
Musea, Tentoonstelling, andere	3	68
Daguitstappen (Arboretum, Lier en Oostende)	3	107
	<u>TOTAAL</u>	224

Nieuw project in 2017 opgestart: Rap-op-Stap...

In samenspraak met het Sociaal Huis Mechelen heeft De Lage Drempel zich geëngageerd om een Rap-op-Stap-loket te ontwikkelen in Mechelen. Dit engagement is ook opgenomen in de nieuwe convenant die we afsloten met de Stad/Sociaal Huis.

Een **Rap-op-Stap-loket** is een laagdrempelig vrijetijdsloket waar de meest kwetsbaren in de samenleving terecht kunnen met hun vrijetijdsvragen. Het is iedere dinsdagnamiddag open van 14u00 tot 17u00. Het loket zoekt samen met de aanvragers naar betaalbare daguitstappen, vakanties of hobbykansen. Als armoedevereniging is het inzetten op toegankelijke en betaalbare vrijetijdsbeleving al jaren een speerpunt. Iedereen heeft immers recht op ontspanning en vrije tijd. Niet in het minst voor kwetsbare gezinnen, is alle hulp bij de organisatie hiervan welkom.

Met de opstart van dit ROS-loket willen we individuen en gezinnen niet alleen bijstaan bij hun zoektocht maar ook bij de verdere organisatie van hun vrijetijdsplannen. Als lid van Vakantieparticipatie en het Fonds Vrijetijdsparticipatie kunnen we voor bepaalde doelgroepen kortingen aanvragen. Aangezien we ook mee aan de kar trekken van de Mechelse Uitpas, kennen we ook het lokaal aanbod zeer goed. Met die gebundelde kennis zullen we de komende jaren vele Mechelaars kunnen helpen.

In september 2017 ging ons loket officieus open en konden onze drie vrijwilligers het aanbod en de aanvraagprocedures voor sociale tarieven leren kennen. In december 2017 werd een communicatieplan opgesteld om a.d.h.v. flyers en presentaties op vergaderingen, het project kenbaar te maken aan partners en relevante doelgroepen. Vanaf september werden er al zo'n 20-tal boekingen gedaan en/of vrijetijdsvragen beantwoord. 2018 staat volledig in het teken van een goede doorstart voor dit project.

- ✓ Musea
- ✓ Festivals
- ✓ Wandelroutes

- ✓ Fietsroutes
- ✓ Pretparken
- ✓ Weekendjes weg

1.5. Informeel Leren

Leren doe je levenslang en ook binnen De Lage Drempel trachten we leerkansen aan te bieden op maat van onze bezoekers. Dit doen we onder andere in nauwe samenwerking met CBE Open School. Omdat onze doelgroep niet makkelijk aansluiting vindt binnen hun klassieke vormingsaanbod, is er de afgelopen jaren geëxperimenteerd met het aanbieden van informele leerkansen binnen verschillende verenigingen waaronder De Lage Drempel. Lesgevers van Open School hebben reeds in 2015 op die manier 3 concrete leervormen ondersteund of mee ontplooid binnen onze werking nl. computerlessen, het vertelsalon en het moestuinproject. Voor het schooljaar 2016-2017 en ook 2017-2018 werd deze samenwerking verder uitgebreid. Voor beide schooljaren werden er 70 lesuren voorzien, die we op basis van de vragen van onze doelgroep konden invullen. In 2017 heeft Open School volgende lesreeksen, infonamiddagen en workshops gegeven: **Contracten** (5 delen), **Betaalbare Zorg** (5 delen), **Diversiteit** (2 infonamiddagen), **Leren typen met Word** (5 delen), **Ouderen in Armoede** (5 delen), **EHBO** (4 infonamiddagen), **Omgaan met stress** (5 delen), **Workshop Zelfvertrouwen** (5 delen) en het wekelijks **Vertelsalon**.

Ook het **moestuinproject** werd verder geïntegreerd in onze werking en begeleid door interne vrijwilligers. Voor het derde jaar op rij konden bezoekers leren om kleinschalig en ecologisch te tuinieren in groentebakken. Verder organiseren we zelf al een tiental jaar kooklessen, iedere laatste woensdag van de maand. Tijdens de zomer organiseren we met hulp van Vormingplus informele taalkansen voor anderstalige Mechelaars: **de Babelbar**.

Alles samen konden we in 2017 dus een mooi vormingsaanbod aanbieden aan onze bezoekers. ***Alle vormingspakketten zijn gratis voor onze bezoekers.*** Hieronder geven we extra duiding bij enkele van bovenstaande vormingspakketten:

De **computerlessen** passen inhoudelijk binnen ons engagement om de digitale kloof te verkleinen. We focussen daarom vooral op bezoekers met beperkte digitale vaardigheden. Rond deze digitale kloof bieden we trouwens niet alleen computerlessen aan, maar werd er in 2016 ook een dossier opgesteld om de noden te benoemen en creatieve oplossingen aan te reiken. Vier grote aanbevelingen werden opgesteld. Vooral de installatie en ontwikkeling van zogenaamde “digipunten”, verspreid over de stad, is een concrete aanbeveling waarmee de stad Mechelen aan de slag gaat.

Het **vertelsalon** is een tweede informele leervorm waarbij een medewerker van CBE Open School en een vrijwilliger van Welzijnsschakels op dinsdag een kortverhaal voorleest. Vanaf januari was er iedere maand zo’n Vertelsalon. Na de zomer werd de frequentie verdubbeld.

Tijdens het voorlezen wordt er regelmatig gepauzeerd opdat bezoekers hun mening en gevoelens kunnen delen. Het is een creatieve manier om aan taalstimulering te doen. Een bezoeker noemt het “voedsel voor haar ziel” wat ook duidt op een zekere therapeutische waarde van deze vertelmomenten.

Maandelijks zijn er ook **kooklessen** in De Lage Drempel. Twee interne vrijwilligers geven deze vorming waarbij de focus ligt op gezond en budgetvriendelijk koken. De deelnemers krijgen ook achtergrondinformatie over keukenhygiëne en vitaminerijk koken.

Mensen in armoede hebben vaak een aangetast zelfbeeld. Om versterkend te werken, is het van belang om personen in armoede te laten reflecteren hierover. Sporadisch organiseren we daarom **workshops rond Zelfvertrouwen**. In 2017 werd een vijfdelige workshop via Open School aangeboden.

Ons **moestuinproject** is allicht het grootste informeel leerproject dat is voortgekomen uit de samenwerking met CBE Open School. Er staan 10 tuinbakken in de tuin van De Lage Drempel. Niet alleen is het voor onze bezoekers leerrijk en leuk om zelf iets te zaaien, planten en te verzorgen. Het project vindt ook zijn meerwaarde in het zien groeien, iets te verzorgen en hiervoor letterlijk de vruchten te plukken. Een mooi voorbeeld waarbij participatie en empowerment hand in hand gaan. Kansen bieden, kansen grijpen, aanzetten tot ecologisch tuinieren en gezond koken zijn kernwaarden die binnen dit project elkaar voeden. Ook het groepsproces is belangrijk binnen dit project. De afspraken rond het tuinproject werden samen met de deelnemers opgesteld. In 2017 werd er vanaf de vroege lente tot in de herfst gezaaid en geoogst.

Foto: Eén van de informele leerkansen: aan de slag in onze stadstuin

Naast de samenwerking met Open School, organiseren we tijdens de zomer ook al voor het zesde jaar op rij de **Bab(b)elbar** in samenwerking met Vormingplus Regio Mechelen, naar analogie van de informele lessen van 't Klapgat tijdens het schooljaar. Daar kunnen mensen die Nederlands volgen in Mechelen op een minder schoolse manier hun Nederlands oefenen. Aan de hand van aangepaste leervormen en beperkt lesmateriaal praten vrijwilligers en anderstaligen met elkaar. De onderwerpen worden aangebracht door de groep zelf. Tijdens de zomermaanden worden die avonden niet georganiseerd. Op vraag van enkele bezoekers wilden we dit zelf dan overnemen. Op donderdagavond van 19u tot 21u kon deze doelgroep in de zomer dus bij ons terecht voor een informele babbel in het Nederlands. In 2016 waren er al gemiddeld 21,7 anderstaligen per moment. ***In 2017 doen we nog net iets beter met gemiddeld 22,3 anderstaligen per avond!!*** Er werden daarbij over de 10 sessies heen maar liefst 24 verschillende nationaliteiten geteld.

Foto: de Babbelbar: Nederlandstalige vrijwilligers gaan in dialoog met anderstalige bezoekers

1.6. Armen blijven zoeken

Het blijft belangrijk om onze werking voldoende bekend te maken, zodat we regelmatig nieuwe bezoekers mogen verwelkomen. We proberen daarvoor op regelmatige tijdstippen naar buiten te komen.

Het zoeken van personen in armoede gebeurt binnen De Lage Drempel op verschillende manieren. We onderhouden doorlopend een degelijk (doorverwijs-)netwerk. Het voorbije werkjaar hadden we daarvoor verschillende gerichte infogesprekken, specifiek om onze werking bij verschillende diensten bekend te maken. We praatten o.a. met de sociaal assistenten van het Sociaal Huis, CBE Open School, Vormingsplus, Straathoekwerk, wijkgezondheidscentrum Wel en Wee, CAW Mechelen-Boom-Lier en met diverse andere sociale partners uit het Mechelse. Allemaal diensten die met mogelijke toekomstige drempelaars werken. Ook het project Steun op Maat deed heel wat inspanningen om zich bekend te maken in het ruime werkveld. Hun verslag kan je achteraan lezen.

We verspreiden regelmatig folders en affiches op verschillende diensten in het Mechelse. In 2017 werd onze algemene folder trouwens vernieuwd met mooiere lay-out. Het resultaat van deze bekendmakingsacties valt niet altijd goed in te schatten. Wat brengen folders en affiches op, we weten het niet altijd.

Op aanbevelen van onze ‘anciens’ vonden nieuwe mensen de weg naar ons lokaal. We denken dat vooral de mond-aan-mond reclame ervoor zorgt dat zich nieuwe bezoekers aandienen.

We konden het voorbije werkjaar regelmatig rekenen op persbelangstelling. Deze aandacht kwam er o.a. naar aanleiding van de actie op 17 oktober, in het kader van onze herdenkingsdag en voor de opstart van het Rap-op-Stap-loket. Dit wordt opgepikt door de Mechelaars, en zo komen er ook nieuwe mensen bij ons langs.

Ook via de sociale media en onze nieuwe website wordt uitgebreid bericht over toekomstige en afgelopen activiteiten. We merken dat het regelmatig updaten van de website ook meer “traffic” genereert en ook als PR-middel kan ingezet worden om vrijwilligers, stagiairs en sponsors te triggeren.

Tafelpoot 2: Vorming en versterken

De Lage Drempel gelooft in de krachten van mensen in armoede. We geloven dat in ieder de kans schuilt om het leven in handen te nemen. Niemand kiest ervoor om – zoals een bezoeker het zegt – een ‘encyclopedie van miserie’ te schrijven. Of een ander zegt: ‘om te trouwen met Murphy’. Niemand kiest ervoor om in armoede te leven. Soms lijkt dit zo, maar wij geloven erin dat bepaalde levenservaringen ervoor zorgen dat mensen drempels ervaren om zelf iets aan hun situatie te veranderen. Soms zitten mensen ook vast in een bepaald patroon of hebben ze niet geleerd hoe ze hier uit kunnen geraken. Als ze zelf alle kracht, inzicht en kwaliteiten hadden om er iets aan te doen, zouden ze ook niet in armoede leven. Omdat we de stenen niet in onze mensen hun rugzak willen laten, zoeken we samen met hen naar kansen op verbetering. We mogen ze niet alleen hun last laten dragen. Daarom organiseren we heel wat initiatieven die mensen sterker kunnen maken. Dit is zeker de basis van ons handelen. Elke dag, week in week uit, brengen we mensen samen met als voornaamste doel hen sterker te maken en te werken aan hun zelfbeeld en zelfvertrouwen. Dit doen we ook in onze dagelijkse ontmoetingsruimte en met onze vrijetijdsactiviteiten.

Om op regelmatige basis info en vorming aan te bieden hebben we (tijdens het schooljaar) op donderdagnamiddag geen vaste ontmoetingsnamiddag maar een doen!derdag, zoals we dit noemen. Hoe zo’n info of vormingsnamiddag er uit ziet, vertellen we u later in dit hoofdstuk.

Daarnaast bieden we ook een vorm van individuele begeleiding aan. We houden dan wel geen dossiers bij, of doen niet aan professionele hulpverlening zoals deze gangbaar is bij een OCMW of CAW, toch trachten we waar mogelijk samen oplossingen te zoeken. Onze vrijwilligers en professionele krachten zijn vaak een eerste aanspreekpunt, een klankbord. Samen zoeken we een goede richting en proberen we gepast door te verwijzen. Hier zoomen we in het volgende deel verder op in.

Naast deze twee pijlers, die fundamenteel zijn geworden in onze werking, trachten we ook in te zetten op praktische vorming en het versterken van persoonlijke groei. Ten slotte is het ook nodig om onszelf als professionele kracht of vrijwilliger bij te scholen. 5 concrete

etiketten die we dus op onze tweede tafelpoot kunnen kleven. Hieronder vindt u per categorie verdere toelichting.

2.1. Individuele begeleiding

Het blijft belangrijk dat drempelaars (bezoekers) met hun individuele vragen bij De Lage Drempel terecht kunnen. Bij persoonlijke problemen bieden we een luisterend oor en trachten we samen met de hulpvrager te zoeken naar een oplossing. We onderhouden hiervoor goede contacten met ons netwerk, de hulpverleningsinstanties en welzijnsdiensten in het Mechelse, om zo aan eventuele doorverwijzing te kunnen doen.

Hoewel individuele begeleiding en hulpverlening niet tot de kern van onze taken behoort, kan je niet anders dan personen met acute vragen of problemen verder te helpen. Immers, als mensen met bepaalde problemen zitten, belet dit hen vaak om aan het groepsproces deel te nemen. Daarom: het luisteren en begeleiden behoudt een belangrijke plaats in onze werking, omdat we merken dat het vooral dit is waar de mensen nood aan hebben. We hebben in ons lokaal een aparte ruimte voorzien, zodat mensen vrijuit kunnen praten. We weten dat we met onze medewerkers heel wat luisterkwaliteiten in huis hebben, maar willen hier zeker geen aparte welzijnsdienst zijn. Er bestaan heel wat begeleidingsdiensten in Mechelen, elk met hun eigen invalshoek, die we inschakelen indien dit zo gevraagd of nodig blijkt. Het voorbije werkjaar kregen we vooral vragen over **huurproblemen/huisvesting, opvoeding, algemene administratie, relaties en gezondheid**.

Net als in 2016 hebben we ook daklozen ontvangen. Door de opening van de Mechelse winteropvang (samenwerking CAW/Sociaal Huis), konden we vaker gericht doorverwijzen binnen Mechelen. Maar soms zat deze winteropvang vol of had de persoon in kwestie niet het vereiste profiel. In dergelijke gevallen trachten we contact op te nemen met andere opvanginitiatieven. Vooral mensen zonder wettig verblijfsstatuut, hebben (ook tijdens de winter) weinig alternatieven. Voor de acute opvang van CAW komen zij helaas niet in aanmerking.

2.2. De infonamiddagen

In 2017 organiseerden we maar liefst 31 infomomenten onder de noemer “doen!derdagen”. Op deze doen!derdagen nodigen wij mensen uit om gesprekken te voeren en informatie te geven over specifieke thema’s of levensdomeinen. Die thema’s worden ons aangereikt door aanbod uit de omgeving, uit persoonlijke gesprekken, uit vragen van de bezoekers, uit eigen gevolgde vormingen. Vanuit onze overeenkomst met de stad Mechelen en de Vlaamse

overheid behoort dit ook tot onze taak: mensen sterker maken en hen met de grondrechten laten kennismaken. We trachten vooral thema's te kiezen die aansluiten bij de 4 grote clusters die gekozen werden op de plandag van 2015: Wonen, Gezondheid, Ouderen in Armoede en Digitale Kloof.

Binnen onze wekelijkse doen!derdagen plannen we ook iedere maand een Forum. Tijdens zo'n forum kunnen bezoekers en vrijwilligers allerhande input geven om onze werking te versterken of afspraken te maken. Ook ideeën voor uitstappen of vormingen kunnen dan gedeeld worden. In totaal waren er tien Forum-namiddagen in 2017.

De meeste van deze infonamiddagen werden gegeven door lesgevers van Open School. Zij gaven infonamiddagen over volgende thema's: Betaalbare Zorg (5 delen), Diversiteit (2 delen) en EHBO (4 delen). Gemiddeld waren er in 2017 per infomoment 21 deelnemers.

2.3. Praktische vorming

Soms is het belangrijk om bepaalde vaardigheden aan te scherpen en er extra aandacht voor te hebben. Daarom zetten we vorming op om bepaalde kwaliteiten verder te ontwikkelen. Dit doen we regelmatig in De Lage Drempel. Eerder in dit jaarverslag, kon je hierover al lezen.

Zo hebben we onze **maandelijkse kookcursus** onder begeleiding van vrijwilligers Rozette en Marina. Na een voorstelling van het menu, tips rond hygiëne en/of vitamines in de gebruikte groenten, worden de schorten voorgebonden en de taken verdeeld. De kookles verloopt in een aangename en bedrijvige sfeer met als resultaat: een lekker drie- of viergangenmenu dat samen wordt klaargemaakt en verorberd. Opruimen, afwassen en nagenieten met een tasje koffie hoort hier ook bij. Het voorbije jaar werden er 9 kooklessen georganiseerd met gemiddeld een tiental deelnemers per sessie.

Daarnaast hebben we natuurlijk ons **zangkoor**, dat ieder jaar blijft groeien. Dankzij de dirigente en enkele topmuzikanten, wordt ook de kwaliteit er nog beter op. Het voornaamste blijft natuurlijk de gezamenlijke beleving, het hebben van een hobby, het behoren tot een groep, je stem laten horen (letterlijk!) en de complimentjes na een geslaagd optreden in een rusthuis of op een evenement. Vele componenten dus die een beter zelfbeeld genereren en mensen zelfvertrouwen laat tanken. Ons zangkoor repeteerde in 2017 20 keer waarna ze genoten van een verdiende broodmaaltijd. Net als vorig jaar waren er ook weer enkele optredens met als hoogtepunt het optreden op onze Herdenkingsdag (21 maart 2017).

2.4. Vorming Persoonlijke Groei

Binnen De Lage Drempel organiseerden we de voorbije jaren regelmatig cursussen rond persoonsgebonden thema's. In 2017 focusten we op 2 specifieke thema's: "Omgaan met Stress" en "Zelfvertrouwen". We gebruiken hier niet de invalshoek armoede, maar wel het mens-zijn zelf. De cursus is een doorlopend groeiproces, met als voornaamste doel: mensen in armoede sterker maken voor zichzelf, de vereniging en de maatschappij. Deze vorming wordt gevolgd door zowel bezoekers als vrijwilligers, omdat we de onderlinge uitwisseling zeer belangrijk vinden en er zo nog intensere banden kunnen ontstaan.

2.5. Zelf vorming volgen

Zowel voor vrijwilligers als voor de beroepskrachten is het belangrijk om te blijven groeien. Daarom zetten we in op ondersteuning en vorming voor al onze medewerkers. Deze vormingen worden aangeboden door deskundige diensten zoals het Netwerk Tegen Armoede maar ook door universiteiten of andere instellingen uit het sociale veld. Waar mogelijk worden er ook vormingen gegeven op vrijwilligersvergaderingen.

Tafelpoot 3: Vergaderen en verbeteren

Al jaren vormen we met De Lage Drempel een hechte gemeenschap van mensen in armoede en niet in armoede. Samen leven en samen verenigen, elkaar versterken en verbeteren zijn hiervoor belangrijke uitgangspunten. Ook onze vereniging kan altijd beter.

Om dit vorm te geven, blijven we extra inspanningen doen, door ieder die hier komt de kans te geven mee de werking te bepalen. We stapten helemaal af van het model waarin de 'begeleiders' de inhoud en de werkwijze bepalen. Iedereen die in de Lage Drempel komt is een medewerker, die in gelijkwaardige relatie met de ander staat. Elke medewerker heeft zijn eigen invalshoek, capaciteiten en beweegredenen om naar de Lage Drempel te komen en om mee onze werking uit te bouwen.

Alle medewerkers krijgen op verschillende manieren de kans om hun inbreng te doen, die ook ten volle wordt gewaardeerd. We blijven in dit proces groeien. De in dit jaarverslag beschreven activiteiten zijn daar een voorbeeld van.

3.1. De Plandag

Op 16 augustus 2017 hielden we onze jaarlijkse plandag met een twintigtal vaste bezoekers en vrijwilligers. Het thema van deze editie was "Participatie en Inspraak". In de voormiddag waren er 4 overlegtafels:

Tafel 1: Signaalfunctie en inhoudelijk werkgroepen (digitale Kloof, ouderen in armoede,...)

Tafel 2: Interne Leefregels

Tafel 3: Vorming geven mét bezoekers (= inzetten van ervaringsdeskundigheid)

Tafel 4 : Inspraak via interne structuur: via forum, werkgroepen, algemene vergadering en/of raad van bestuur

Na het inhoudelijke gedeelte, was er in de namiddag nog een spel waarbij deelnemers aan elkaar tips konden geven.

Enkele belangrijke aandachtspunten en acties zijn rechtstreeks uit deze plandag voortgekomen en intussen al uitgevoerd:

1. De leefregels werden besproken en herzien op een infonamiddag
2. Een nieuwe werkgroep (bestaande uit een vijftal bezoekers) zag het levenslicht in het najaar 2017: leden van deze werkgroep geeft samen met de coördinator en/of vrijwilliger(s) vorming over armoede aan scholieren, verenigingen, etc.
3. Een 'oud' idee werd opnieuw uitgevoerd: er wordt een ideeënbusje in de ontmoetingsruimte geplaatst. In deze bus kunnen bezoekers ideeën voor uitstappen of opmerkingen over de werking deponeren. Iedere maand tijdens het Forum worden deze ideeën besproken.
4. Vanaf september is een bezoeker officieel lid van de Raad van Bestuur. Zo zetelt er ook iemand mét armoede-ervaring in het hoogste beslissingsorgaan van de vereniging. Een belangrijke stap naar (nog) meer inspraak voor de doelgroep.

3.2. Maandelijks Forum

Eén keer per maand maken we tijdens een doen!derdag tijd vrij voor elkaar en ons verenigingsleven. Tijdens ons maandelijks Forum wordt de werking van de vereniging zelf besproken. Deelnemers aan het Forum kunnen mee de werking, activiteiten en inhoud van de Lage Drempel vorm geven.

Deze maandelijks forumgesprekken worden goed opgevolgd. Iedereen krijgt op gelijkwaardige manier kans om een inbreng te doen. De voorzitter leidt het Forum in goede banen. Iedereen rond tafel moet immers de kans krijgen om het woord te nemen. Allen geven op die manier mee vorm aan onze hele werking. Omdat niet iedereen aanwezig kan zijn, wordt er een verslag opgemaakt. We merken ook dat iedereen hard zijn best doet om van deze bijeenkomsten volwaardige vergaderingen te maken. Deze bijeenkomsten worden ook gebruikt om ervaring op te doen met vergadertechnieken. Feedback op onze werking door onze bezoekers blijft cruciaal om als vereniging te groeien. In 2017 waren er 10 Forums met gemiddeld een 20-tal deelnemers. Vele beslissingen worden hier samen genomen: afspraken worden gemaakt, knopen doorgehakt.

3.3. Zelf meewerken aan De Lage Drempel

Buiten deze twee inhoudelijke en georganiseerde momenten, kunnen bezoekers op andere manieren mee vorm geven aan onze vereniging.

Ze kunnen mee instaan voor het **onderhoud van onze gemeenschappelijke stadstuin**. Wieden, gras afrijden, aanplantingen doen, snoeien en ander onderhoud is noodzakelijk om van onze tuin echt onze tuin te maken.

Heel wat bezoekers helpen ook onze vrijwilligers tijdens de dagelijkse opening van de **ontmoetingsruimte**. Mee afwassen, mensen ontvangen, het kan allemaal en het wordt ook gedaan. Dit maakt de taak van de vrijwilligers lichter en verhoogt de betrokkenheid van de bezoekers bij onze vereniging. De afspraak geldt dat bezoekers een handje mogen helpen in de keuken, in het bijzijn van een vrijwilliger.

We houden ook heel wat leuke **feesten** in de Lage Drempel. We proberen zoveel mogelijk ook hier de ondersteuning van onze bezoekers in te schakelen. Ze kunnen helpen bij de voorbereiding, bij het koken zelf, het klaarzetten van de zaal, de opruim en de afwas.

Ook **inhoudelijk** vragen we vaak de hulp van onze bezoekers. De vrijwilligers en de werkers van de Lage Drempel worden vaak bevraagd om hun mening te geven over allerlei maatschappelijke thema's. Zij kunnen hier op antwoorden vanuit hun jarenlange werk in de Lage Drempel, maar vaak vragen we voor deze thema's ook de mening van onze bezoekers. Rond de Digitale Kloof bij mensen in armoede schreven we bijvoorbeeld een dossier in 2016. Maar ook in 2017 waren er inhoudelijke werkgroepen rond thema's Wonen en Ouderen in Armoede opgestart. Rond die twee domeinen zullen we de komende jaren verder werken. In het volgende hoofdstuk bespreken we dit uitgebreid.

Meer dan sporadisch komen er ook vragen van onderzoekers (bv. imec - SMIT / VUB) of studenten die bij onze doelgroep interviews willen afnemen. Afhankelijk van het thema, proberen we zeker hun **onderzoek te ondersteunen**. Hoe meer ervaringen er van onderuit het beleid kunnen beïnvloeden, hoe beter!

Daarnaast zijn er de **zeven interne werkgroepen** waaraan mensen in armoede kunnen participeren. Deze interne werkgroepen verzorgen de interne organisatie. Deze werkgroepen worden getrokken door vrijwilligers, maar ook bezoekers kunnen aansluiten. We hebben werkgroepen rond deze zeven aspecten: Cultuur, sport en uitstappen, Koor, Crea, Huishouden, Communicatie, Tuin en Feesten.

Tafelpoot 4: Veranderen en verwezenlijken

Het is belangrijk dat we met de Lage Drempel niet enkel in ons lokaal blijven zitten. Als je dagelijks met mensen in armoede werkt en praat, dan kan het niet anders dan dat je wordt opgeroepen om hun verhaal ook naar buiten te brengen. We zien namelijk heel wat mensen die inspanningen leveren om hun situatie te verbeteren, maar hier niet in slagen omdat er nog heel wat misloopt in de maatschappij zelf. Niet enkel zij zijn verantwoordelijk, ook de samenleving heeft haar rol te spelen. Het is maar door samen te werken dat we de strijd tegen armoede kunnen winnen. Het is niet door de regels strenger te maken, bepaalde voordelen te schrappen onder het mom van activering, door te zeggen dat kansen moeten gegrepen worden maar ondertussen de kansen steeds verkleinen of mensen met de vinger te wijzen en klein te houden, dat de armoede 'plots' zal verdwijnen. Of om het met beeldspraak te zeggen: je moet mensen niet alleen vis geven, je moet ze ook niet alleen leren vissen, je moet er ook voor zorgen dat er vis is. Pas door het samenspel van alle actoren kan er daadwerkelijk gestreden worden tegen armoede.

Mensen bepaalde rechten afnemen of verkleinen haalt hen niet uit de armoede. De toegekende grondrechten helpen hen juist om hun situatie wat stabiel te maken om zo - vrij van zorgen omtrent hun basisbehoeften - echt stappen vooruit te zetten. Neem dit weg en 'we gaan terug in survivalmodus', zoals één van onze bezoekers het krachtig zei.

Om de maatschappij en overheden op problemen, bestaande kloven en valkuilen te wijzen, hanteren we heel wat technieken. Zoals hierboven al aangehaald hebben we themagroepen om inhoudelijke dossiers van onderuit vorm te geven. We organiseren acties, vormingen, ontvangen groepen en gaan in dialoog met allerhande organisaties op verschillende overlegplatformen. Dit alles leest u in dit laatste hoofdstuk.

4.1. De Themagroepen

Als vrijwilligersvereniging zijn we niet altijd in de mogelijkheid om ingewikkelde dossiers en uitvoerige mediacampagnes uit te werken. Zo kan de verkeerde indruk ontstaan dat we niet

echt bezig zijn met het veranderen van maatschappelijke structuren. Niets is minder waar. Doorheen ons werk is de link met de samenleving ingebouwd.

In de themagroepen (dit zijn inhoudelijke werkgroepen) verzamelen we getuigenissen en brengen we deze samen met theoretische inzichten om zo tot een volwaardig en onderbouwd dossier te komen. Met dit dossier willen we aankloppen bij de juiste instanties om verbeteringen te verwezenlijken. Soms werken we mee aan onderzoeken van andere diensten. Een mooi voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld de themagroep rond Dementie die in 2015 en 2016 actief was. Een themagroep is alleszins geen statisch gebeuren, maar vaak een werk van enkele jaren. We willen immers de juiste verhalen met aanverwante problemen met de juiste oplossingen samenbrengen.

De themagroep **Ouderen in Armoede** werd in 2017 opgericht met als doel de drempels voor ouderen in armoede in kaart te brengen en concreet advies te geven aan het beleid. Hiervoor werd een masterstudente van de UA gevraagd om een onderzoek te doen a.d.h.v. diepte-interviews. Dit onderzoek zal in 2018 klaar zijn. Tegelijk volgen we ook het ouderen-behoefteonderzoek van de Stad Mechelen. Beide onderzoeksresultaten naast elkaar leggen en bediscussiëren met een focusgroep, zal allicht de volgende stap worden in dit proces. De themagroep kwam in 2017 reeds drie keer samen om expertise te verwerven en het onderzoek van de masterstudente te voeden. Door in dialoog te gaan met onze doelgroep, kwam zij op een uitgebreide vragenlijst voor haar diepte-interviews.

Ook de **Themagroep Herdenking** kwam opnieuw verschillende keren samen in 2017 met als doel de derde editie van de Herdenkingsdag voor Eenzame Uitvaarten vorm te geven. We baseerden ons op de positieve reacties van de voorgaande edities. We hechten als groep veel belang aan zo'n jaarlijks herdenkingsmoment. Ook anno 2017 zijn er nog vele eenzame uitvaarten. Dit zijn uitvaarten die worden opgenomen door de Stad of het Sociaal Huis, omdat niemand van de eigen familie de begrafenis kan of wil regelen. We vertrokken vanuit het onwezenlijk feit dat er nog steeds uitvaarten zijn waar (haast) niemand is. Tijdens het pluralistisch herdenkingsmoment staan we hierbij stil. Tevens is het ook een goed moment voor onze bezoekers om personen in hun eigen omgeving te gedenken waarvan men niet naar de uitvaart is kunnen gaan. Sedert 2016 participeert bovendien een afvaardiging van DLD aan de eenzame uitvaarten. Voor deze herdenkingsdag werken we naam samen met het Huis van de Mens en enkele van onze interne werkgroepen (werkgroep crea en werkgroep koor).

Tot slot is de **Themagroep Wonen** vier keer samen gekomen in 2017. Twee diensten werden uitgenodigd om informatie te geven en in dialoog te gaan: SVK Mechelen en project Energie en Wonen (Samenlevingsopbouw). Verder deden we een bevraging omtrent wonen & leefomgeving en schreven we met de werkgroep mee aan het hoofdstuk Huisvesting voor het Memorandum n.a.v. de lokale verkiezingen van 2018.

Foto: Peter van het Huis van de Mens begeleidt onze herdenkingsdag op 21 maart 2017

4.2. Ontvangen van groepen

Regelmatig openen we onze deuren om groepen te ontvangen en gaan we zelf spreken in andere verenigingen, scholen, buurten. Op die manier treden we in gesprek met de samenleving en hopen we die meer open te stellen voor onze werking en voor kansarmoede in het algemeen.

In onze uiteenzettingen leggen we vooral de nadruk op welke rol de groepen zelf kunnen spelen in hun strijd tegen armoede en sociale uitsluiting. We willen hen de mechanismen leren kennen en hoe onze bezoekers zich daarbij voelen. We merken bij deze vormingen dat veel mensen geen idee hebben van wat armoede allemaal teweegbrengt. In 2017 gaven we meer uitleg over armoede aan diverse groepen scholieren, Open School (opleiding Divers Mechelen), e.d.

Er werden in 2017 ook enkele **externe vormingen en lezingen** aangeboden. In het bijzonder was er ook een lezing van Ides Nicaise (HIVA, KULeuven) op 15 april 2017. Het thema was “Kinderen erven armoede, hoe doorbreek je de cirkel?”. Een zestigtal Mechelaars schreven zich hiervoor in.

Foto: de lezing van Ides Nicaise over Kinderarmoede

4.3. Gesprekken met overheid en sociale diensten

Sommige mensen zitten op een stoel waar ze het verschil kunnen maken. Met deze mensen willen we in gesprek gaan over onze ideeën en onze verzamelde inzichten. Zij hebben immers een belangrijke taak te vervullen en zijn belangrijke medestanders in de strijd tegen armoede.

Het voorbije jaar werden verschillende signalen (rond dakloosheid, vrije tijd, wonen, gezondheid, digitale kloof,..) aangebracht op het KAN (KansArmoedeNetwerk). Het KAN gebeurt samen met de schepen van Sociale Zaken. Binnen het KAN is de Lage Drempel verantwoordelijk voor de werkgroep Huisvesting/Wonen. Specifiek rond dit thema komen enkele partners van het KAN een viertal keer per jaar samen om concrete aanbevelingen te formuleren.

Bijkomend hebben we een uitgebreide convenant met de stad met indicatoren waarop wij extra willen inzetten in de lokale strijd tegen armoede. Aan de hand van deze samenwerkingsovereenkomst met de stad Mechelen wordt onze werking twee keer per jaar geëvalueerd.

4.4. Netwerken en overleg

Omdat we netwerking heel belangrijk vinden, ontvangen we graag andere **sociale diensten** (bv. Sociaal Huis, Huis van de mens, De Keeting, Koraalhuis, Sociaal Centrum, Logo Mechelen, CAW, Straathoekwerk, enz.) om elkaars werking te leren kennen en goede afspraken te kunnen maken.

Regelmatig inhoudelijk overleg plegen is noodzakelijk om samenwerkingen en acties op te kunnen zetten. Daarom onderhouden we een breed netwerk binnen Mechelen en daarbuiten. In dit jaarverslag beperken we ons tot meer structurele vormen van overleg, uiteraard is er tussendoor en soms actie- of themagericht nog veel meer contact.

Binnen Mechelen:

KansArmoedeNetwerk: circa vier keer per jaar, met de bevoegde schepen, medewerkers van Sociaal Huis en alle relevante welzijnspartners. Op de agenda: het armoedebelief in de stad

Lokaal Netwerk Vrijetijd: circa drie keer per jaar: overleg rond participatiedecreet armoede en vrijetijd, invulling van de Mechelse Uitpas, toegankelijkheid vrijetijd voor mensen in armoede, met armoedepartners en de betrokken stadsdiensten

Algemene Vergaderingen van Wijkgezondheidscentrum Wel en Wee en het Sociaal Centrum (sociaal profijtje)

Geknipt Mechelen: circa 5 keer per jaar, focus op 1 sensibiliserende campagne/actie per jaar (vaak in kader van 17 oktober, dag van verzet tegen armoede), met welzijnspartners uit Mechelen, Welzijnszorg trekt dit actiegericht samenwerkingsverband

Raad van Bestuur: Wijkgezondheidscentrum Wel en Wee, Sociaal Centrum

SARS: stedelijke adviesraad voor senioren

Buiten Mechelen:

Netwerk Tegen Armoede: Vlaamse koepel van erkende armoedeverenigingen, inhoudelijke en praktische ondersteuning van de VWAHWN, we zetelen zowel in de raad van Bestuur als in de Algemene Vergadering, werken mee aan de werkgroep Vrije Tijd en zijn ook steevast aanwezig op de startdag en alle relevante vergaderingen.

Mapplus: overleg met de regionale armoedeverenigingen (Lier, Puurs, Heist-o/d-Berg)

Welzijnsschakels en Welzijnszorg: Vlaamse partners in armoedebestrijding, vooral gericht op campagnewerk en permanente aandacht binnen de lokale Welzijnsschakels. We bieden en krijgen inhoudelijke ondersteuning bij lokale campagne-activiteiten, we zijn zelf ook een Welzijnsschakel en krijgen financiële steun van Welzijnszorg enz.

4.5. Bekendmakingsinitiatieven

We willen onze vereniging op allerlei manieren bekend maken. Het is immers om vele redenen belangrijk om niet op ons eigen eilandje te blijven zitten. Netwerking is belangrijk om:

- Goodwill in de samenleving te creëren voor (bestrijding van) armoedeproblematieken
- Een doorverwijsnetwerk te onderhouden
- Afspraken te kunnen maken op beleidsvlak
- Samen acties te kunnen organiseren
- Ondersteuning bij individuele begeleiding
- Sponsors en schenkers te kunnen aantrekken
- Elkaar te ondersteunen waar mogelijk
- Contacten met de pers (bij nieuwe projecten of activiteiten): in 2017 haalden we meermaals de pers o.a. bij onze actie rond het recht op betaalbare gezondheidszorg op 17 oktober en bij de opstart van ons Rap-op-Stap-kantoor

In deze bekendmaking steken we veel tijd en we hebben een veelheid aan initiatieven genomen.

Allereerst door de regelmatige en **persoonlijke contacten** die we hebben met werkers en gebruikers van andere diensten en sociale verenigingen. Zeker ook onze vrijwilligers doen hier heel wat moeite om De Lage Drempel ruim en breed bekend te maken.

Sinds 2016 hebben we ook een **nieuwe website**: dit wordt nog meer dan voordien een belangrijk communicatiemiddel teneinde bezoekers, achterban, sociale partners, Mechelaars en scholieren op de hoogte te houden van onze werking. Neem gerust een kijkje op www.delagedrempel.be Tevens werd in 2017 onze Facebook-pagina nieuw leven ingeblazen.

We ontwikkelden en verdeelden nieuwe **folders** om onze werking breder bekend te maken en nieuwe bezoekers en vrijwilligers aan te trekken. Deze folders zijn ook een handig middel voor doorverwijzers. Ze kunnen dit dan meegeven aan geïnteresseerde bezoekers. We

schatten de impact van folders niet zo hoog in, maar het is toch een goed middel om visueel aanwezig te blijven in openbare plaatsen.

4.6. Acties naar buiten

Het is belangrijk om als vereniging regelmatig opvallend naar buiten te treden. Niet alleen via de media maar ook zichtbaar door acties, projecten of campagnes op te zetten. Sinds enkele jaren voeren we samen met de Geknipt-partners actie op 17 oktober, de Werelddag van Verzet tegen Armoede en Sociale Uitsluiting. Zo maken we onszelf beter bekend en kunnen we anderen partners in onze strijd tegen armoede betrekken.

Op **17 oktober 2017** voerden we actie rond Betaalbare Gezondheidszorg. Dit thema werd vanuit het Netwerk tegen Armoede gekozen en iedere lokale vereniging kon op haar manier strijd voeren. In Mechelen werkten we hiervoor samen met het Hof van Savooien, een sociaal-artistiek gezelschap. De actie vond plaats in CGG De Pont en kreeg lokale en nationale pers aandacht!

5. De stoelen rond de tafel

De Lage Drempel maken we niet alleen. Vele mensen schuiven bij aan onze tafel, om mee deel uit te maken van onze vereniging. Ieder doet dit op zijn eigen manier, met een eigen verhaal, met eigen mogelijkheden. Elke bijdrage wordt gewaardeerd, een kleine bijdrage bestaat niet. We willen vooral contact teweegbrengen tussen verschillende werelden waardoor er meer begrip en samenwerking kan ontstaan. Tussen mensen in armoede en niet in armoede. Tussen vereniging en beleid. Tussen individu en samenleving. Tussen kansrijken en kansarmen. Tussen mensen met armoede-ervaring en mensen zonder armoede-ervaring.

Het vertrekt allemaal bij onze **bezoekers**. Zij komen dagelijks, wekelijks of maandelijks langs en enkel wanneer het hen uitkomt. Ze komen voor het eerst binnen, schoorvoetend, met een zware rugzak aan verhalen. Ze delen op een kwetsbare manier hun leven met de anderen van de groep. En gaandeweg kunnen ze sterker worden, groeien in hun kwaliteiten en krachten.

De **vrijwilligers** vormen de ruggengraat van de vereniging. Ooit, ruim 17 jaar geleden is de Lage Drempel ontstaan als een volbloed vrijwilligersvereniging en dit zijn we nog altijd. Als wij spreken over vrijwilligers, bedoelen we hier vooral onze groep medewerkers niet in armoede mee. Vrijwilligers nemen de verantwoordelijkheid op in alle geledingen van de organisatie. Als ontmoetingsmedewerker, in de tuinploeg, in de werkgroepen, in de bestuursorganen van de vzw, als vertegenwoordiger naar buiten uit, bij de organisatie van de feesten, tijdens de vormingen, ... en nog zoveel meer. Omdat we onze groep vrijwilligers goed willen ondersteunen, hebben we niet alleen een goede informatienota en duidelijke leefregels maar moeten we ook vergaderen. Maandelijks samenkomen op de vrijwilligersvergadering zorgt ervoor dat we elkaar goed kunnen informeren. Iedere vrijwilliger heeft ook andere talenten en verwachtingen. Het is onze taak om die verschillende insteken en engagementen te verenigen.

Sinds 2007 is een **groepswerker** onze ploeg komen versterken. Hij heeft de boeiende en veelzijdige taak om betrokken te zijn bij zowat alles wat er in De Lage Drempel gebeurt. Hij is ook de contactpersoon naar buiten toe en probeert goede relaties te onderhouden met ons brede netwerk.

Een aantal directe **collega-verenigingen** en sociale diensten schuiven geregeld aan onze tafel aan. We denken daarbij in de eerste plaats aan De Keeting, maar ook aan het Sociaal Huis, de Opvoedingswinkel, het Wijkgezondheidscentrum, het Huis van het Kind, het Sociaal Centrum, het Steunpunt Asiel en Migratie, het CAW, het Koraalhuis, het Huis van de Mens, de cultuurdienst, de straathoekwerkers, enz...

Naast deze veelvuldige contacten zetten we ook in op de uitbouw van een **breed netwerk**. Een netwerk waar plaats is voor signaalgevers en oplossingsgevers. De samenwerking kan er maar voor zorgen dat dingen echt vooruitgaan.

Ook buiten Mechelen willen we gekend zijn. Daarom zitten we in enkele **regionale overlegorganen**. Zo kunnen we de stem van mensen in armoede ook op andere plaatsen laten horen en misschien zo soms inspiratie zijn voor anderen.

Ook **subsidiegevers** (stad Mechelen en Vlaamse Overheid) **en sponsors** hebben hun eigen specifieke inbreng in onze vereniging. Uiteraard een financiële, maar vaak ook een sterk ondersteunende en inhoudelijke visie op waar onze vereniging kan voor staan. We hopen in een goede verstandhouding in de toekomst verder te kunnen werken en afspraken te maken over een zinvolle besteding van de beschikbare middelen.

En soms vallen er op De Lage Drempel toevallige **passanten** binnen. Mensen die meedoen aan onze actie van 17 oktober en de eisen ondertekenen, mensen die iets willen schenken maar er geen blijf mee weten (die wij doorsturen naar organisaties die daar mee bezig zijn), de journalist die naar aanleiding van een actie meer wil weten voor een artikel in de krant, studenten die meer willen weten over armoede en ons komen ondervragen, iemand die een vorming komt geven over een boeiend onderwerp, ... Soms lijkt het op De Lage Drempel wel de zoete inval, en zo hebben we het graag.

Van waar je ook komt, met welk etiketje of in welke functie, met welke vragen of oplossingen, met veel of weinig in je rugzak, je bent in de Lage Drempel altijd welkom. Want: laten we niet vergeten, al deze groepen hebben een aantal dingen met elkaar gemeen. In de eerste plaats gaat het over ontmoetingen tussen mensen die elkaar een warm hart toedragen en zich mee willen inzetten in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting.

Jaarverslag 2017 – Steun op Maat

het project van De Lage Drempel

dat focust op

het versterken van maatschappelijk kwetsbare gezinnen

om hun gezinnetje te staan in de samenleving

6. Steun op Maat – het project dat focust op maatschappelijk kwetsbare gezinnen

Inleiding

Steun op Maat is een project van De Lage Drempel vzw, gesubsidieerd door het Sociaal Huis Mechelen en Welzijnzorg. Steun op Maat biedt ondersteuning aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen met kinderen tussen 0 en 12 jaar. Gezinnen die door omstandigheden in een kwetsbare situatie terechtkomen (scheiding, werkloosheid, (langdurig) ziekte, overlijden van een partner, verhuis), leven vaak sociaal geïsoleerd en kunnen niet of weinig terugvallen op steun van vrienden of familie. In sommige gevallen is het bestaand sociaal vangnet (familie en vrienden) uitgeput omdat dit sociaal vangnet al zoveel keren heeft moeten helpen/tussenkomen voor alles en nog wat. Dit sociaal netwerk/vangnet haakt door de uitputting af. Het is zwaar om problemen en de bijhorende zorgen alleen te dragen en dit zorgt voor stress. Als een gezin langdurig onder stress staat, heeft dit ook gevolgen voor de kinderen in dat gezin, hun ontwikkeling en schoolprestaties. Daarom wil Steun op Maat snel ingrijpen zodat de kinderen minder hinder ondervinden van de moeilijke (financiële en/of sociale) gezinssituatie.

Steun Op Maat zet zich sinds 2016 in ruimere mate in om **maatschappelijk kwetsbare gezinnen te versterken en ondersteunen** op twee manieren:

❑ **1-op-1 steunrelaties** met gezinsondersteunende vrijwilligers die inspelen op de individuele noden van het gezin. Deze vrijwilligers worden door Steun op Maat gerekruteerd, opgeleid en begeleid tijdens de periode waarin ze in een gezin ingezet worden op basis van maandelijkse intervisiemomenten, individuele opvolgingsgesprekken alsook een aanbod aan vormingen door o.a. onze partners;

❑ **groepsbijeenkomsten** met ouders (alleen) en/of met kinderen om elkaar te versterken, activiteiten te organiseren en talenten te ontwikkelen. De groepsmomenten zijn informeel en meer gericht op het samenzijn en vriendschappen opbouwen. Tegelijkertijd hebben deze groepsmomenten tot doel de zelfredzaamheid van de gezinnen te vergroten. De groepsactiviteiten worden ondersteund door deskundigen in verschillende disciplines (opvoedkunde, kleding (verstelatelier), gezinsagogiek) en zijn gebaseerd op de interesses van de ouders.

In het onderstaande verslag worden de verwezenlijkingen van 2017 alsook de plannen om de werking verder uit te bouwen en te professionaliseren voor 2018 voorgesteld.

6.1. Actie 1: project Steungezinnen 2014 – 2017

Op basis van de convenant die De Lage Drempel heeft met het Sociaal Huis betreffende het ondersteunen van kwetsbare gezinnen in de bestrijding van kinderarmoede, en de ervaringen uit voorgaande jaren, worden jaarlijks 10 steunrelaties opgestart/onderhouden tussen een vrijwilliger/vrijwilligster en een maatschappelijk kwetsbaar gezin. De gezinnen die aangemeld worden bij Steun op Maat komen van verschillende doorverwijskanalen (Sociaal Huis, CKG Wel en Wee, SOB, CLB, CAW, Opvoedingswinkel en andere). In 2017 waren er een 15-tal gezinnen aangemeld, waarvan de meesten reeds meerdere jaren deel uitmaken van Steun op Maat. De meeste van deze gezinnen doen actief beroep op het aanbod van Steun op Maat. De andere gezinnen zijn Steun op Maat ontgroeid om meerdere redenen (verhuis naar andere gemeente, verbetering van de familiale situatie en ontgroeien van Steun op Maat omdat de kinderen tieners zijn). De gezinnen bestaan voor 80% uit allochtonen. De verhouding eenoudergezinnen/tweeoudergezinnen is 1/1, met 1 vaderlijk eenoudergezin. Het aantal kinderen varieert van 1 tot 4 (drie gezinnen met twee kinderen, drie gezinnen met 3 kinderen en twee gezinnen met vier kinderen, alle andere zijn gezinnen met één kind). De meeste kinderen hebben een leeftijd tussen 6 en 12 en gaan naar de lagere school. Drie gezinnen hebben kinderen tussen 3 en 6 jaar (kleuterschool) en naast twee gezinnen uit deze groep heeft ook nog een ander gezin kinderen in de leeftijdscategorie van 0 tot 3 jaar. Hoewel de meeste nadruk blijft gaan naar de reguliere een-op-een steunrelaties tussen gezinnen en vrijwilligers, wordt sinds dit jaar ook sterk ingezet op organisatieversterkende en groepsondersteunende activiteiten. Ze worden één voor één hierna voorgesteld.

6.1.1 Gezinsversterking: individuele steunrelaties

In 2017 werden 10 nieuwe steunrelaties opgestart. Van deze 10 relaties werden er een aantal steunrelaties gedragen door stagiairs van het hoger onderwijs, o.a. van het Odisee en UCLL. Zij werden allen ingezet bij allochtone gezinnen waar de kinderen een taalachterstand/zwakke resultaten op school hebben. Andere steunrelaties focussen zich vooral op logistieke en sociale ondersteuning: bijvoorbeeld bij een mama met beperkingen, assistentie bij communicatie met externe actoren (school, administratie, etc.) en gezelschap voor de thuisblijvende ouder die kan genieten van een gezellig babbeltje bij een kopje thee of koffie.

Steun op Maat kan helaas niet meer beroep doen op de stagiaires van Thomas More hogeschool, dit omwille van de hervorming van de opleiding. Hierdoor is in 2017 instroom aan stagiairs drastisch afgenomen.

Door het wegvallen van deze belangrijke partner heeft Steun op Maat zich moeten heroriënteren op drie vlakken:

- meer inzetten op informatiedoorstroming en referentie naar bestaande initiatieven in de buurt / op school omtrent huiswerkbegeleiding (EHBH, en andere);
- grotere inspanningen bij het rekruteren van vrijwilligers, met een meer algemene achtergrond versus de opvoedkundige achtergrond die tot heden sterk aanwezig is;
- opstarten van samenwerkingsverbanden met andere hogescholen (agogiek, orthopedagogiek) om via die kanalen stagiairs voor steunrelaties aan te trekken.

In 2017 waren er nog 5 steungezinnen die geen beroep hebben kunnen doen op een vrijwilliger. In 2018 zouden we graag inzetten om deze wachtlijst te verkleinen.

Het voornemen is om alle aangemelde gezinnen te voorzien van een steunrelatie en/of een andere vorm van ondersteuning (groepsondersteuning of taalvaardigheidsondersteuning) zodat niemand in de kou blijft staan en het gevoel heeft uit de boot te vallen en zodat elk gezin op het einde van het jaar sterker in zijn schoenen kan staan.

6.1.2 Groepsbijeenkomsten: samen sta je niet alleen

In 2016 werden de groepsbijeenkomsten in het leven geroepen. Er werd toen voor deze bijeenkomsten een gezinsondersteunende vrijwilligster gerekruteerd. Deze werkwijze werd ook in 2017 verdergezet. In 2017 zijn er vooral de volgende groepsbijeenkomsten georganiseerd:

Koffiemomenten (elke dinsdag ochtend van 8u30 tot 10u).

Opvoeden op Maat (twee keer in de maand, een keer in de dag en een keer in de avond)

Samen koken (tijdens de schoolvakanties), **Verstelateliers** (één keer in de maand),

Gezinsvriendelijke uitstappen (tijdens de schoolvakanties).

Al deze activiteiten hebben tot doel de gezinnen te versterken in hun eigenwaarde. Kortom beogen we met dit alles een verbetering van hun zelfredzaamheid.

6.1.3 Werking van een organisatie gebaseerd op vrijwilligers

Aangezien heel wat steunrelaties van voorgaande jaren werden stopgezet (omwille van verschillende redenen met o.a. verandering in de gezinssituatie en verandering in de vrijwilligerssituatie als twee voornaamste) en er een grote pool aan vrijwilligers door de jaren heen is bijeengebracht, werd naar aanleiding van de grote drop-out een algemene bevraging gedaan bij de vrijwilligers. Hieruit kon afgeleid worden dat vrijwilligers toch vaak met verkeerde verwachtingen beginnen aan een steunrelatie en hierdoor ontgoocheld (al dan niet vroegtijdig) stoppen. Daarom werd er in 2017 beslist om sterk in te zetten op het ontwikkelen van aangepaste procedures voor rekrutering, selectie, en behoud van vrijwilligers (o.a.: vorming en begeleiding/coaching). Aan deze procedures kon men in 2017 niet hard werken omwille van de ziekte van de coördinator van het project. Pas in het najaar van 2017 (na de definitieve vervanging van de zieke coördinator) (half oktober 2017)) werd

hierop ingezet. Zo werd er een aanzet gegeven om een vrijwilligerspakket op te stellen die de vrijwilligers meer in staat zal stellen een betere inschatting te kunnen maken voor het te verwezenlijken engagement binnen Steun op Maat. Ook werd er een aanzet gegeven om een intake-document op te stellen. Deze twee acties zullen in 2018 verder uitgewerkt worden. Binnen deze acties werd er ook vanuit de werking geopteerd om een “uittreksel uit het strafregister” aan elke vrijwilliger te vragen die al een engagement heeft en aan alle nieuwe vrijwilligers die een engagement wensen aan te gaan binnen Steun op Maat. Bijna alle reeds aanwezige vrijwilligers, op één na; binnen Steun op Maat brachten dit document binnen. De samenwerking met deze vrijwilliger die het gevraagd document niet binnenbracht werd dan ook stopgezet.

Het steungezin van deze vrijwilliger koos er vrijwillig voor om de samenwerking met de vrijwilliger verder te zetten. Vanuit Steun op Maat werd de stopzetting schriftelijk gecommuniceerd naar het steungezin toe.

Toen in September 2016, Griet Meuleman (coördinator Steun op Maat) ziek uitviel, kon Annick Verstraelen, tot half oktober 2017 toe vrijwilligster, onmiddellijk inspringen en in een coachingstraject de werking van Steun op Maat zo maximaal mogelijk garanderen.

Met dit in het achterhoofd, werd een nieuwe vacature opgesteld voor een organisatie-ondersteunende vrijwilligster die kan dienen als terugvalbasis bij onvoorziene omstandigheden zoals ziekte. Een nieuwe vrijwilligster werd aangenomen met als taak de werking van Steun op Maat administratief en logistiek bij te staan en het functioneren te verbeteren. Daarnaast kreeg ze ook een steungezin toegewezen. Met maximum 4u per week, heeft deze welgekomen hulp het maximum voor dit project kunnen doen.

Ten gevolge van het opstarten van de groepsactiviteiten, werden ook expert-vrijwilligers gezocht met specifieke expertise in een veld relevant voor de groepsbijeenkomsten, zoals bleek uit de noden-mapping van 2016. Een kinder- en jeugdpsychiater is de eerste vrijwilligster die het groepsgebeuren mee ondersteunt vanuit haar professionele ervaring. Dit leidde tot de opstart van de eerste groepsversterkende activiteit: “**Opvoeden op Maat:** hoe eigen-wijze ouder zijn?”. De praktische organisatie werd reeds in 2016 opgestart, de activiteiten hiervan startten officieel in 2017:

Tweemaal per maand 'Opvoeden op Maat in De Lage Drempel, 1x 's ochtends en 1x 's avonds. Verschillende overlegmomenten met Wendy Verdickt, Soumaya Essiaf en Ingrid Denteneer die uitmondten in :

- Lezing in 'Den Deigem' op 8/6/2017 met als titel " Antwoorden zoeken in een doolhof van opvoeden".
- Aanwezig en participatie op "Denkdag van het Huis van het kind" op 6/10/2017
- Vorbereiding en workshop 'Opvoeden op Maat' in 'De Schijf' op resp. 21/11 en 30/11/2017 met ongeveer 10 participanten.

Naargelang het succes en de interesse van de gezinnen, werden er bijkomende activiteiten opgestart en uitgebouwd. In 2017 slaagden we er in om extra activiteiten te organiseren. Zo werd het **verstelatelier** in het leven geroepen. Deze activiteit wordt ook begeleid door een vrijwilligster die zelf expert is in het ontwerpen/maken van kleren. De bedoeling van dit verstellatelier is de gezinnen te ondersteunen bij het verstellen van hun kleren die al weken/maanden/jaren in de kast liggen. Daarnaast is het ook de bedoeling dat de gezinnen leren met beperkte middelen hun plan te trekken bij het trendy maken van hun garderobe. Maar tegelijkertijd is het de bedoeling dat ze met een naaimachine leren werken. In de toekomst willen we zelfs de mensen die kleren wensen te ontwerpen hierbij te helpen.

6.2. Actie 2: engagement als partner Huis van het Kind

Steun op Maat is officieel een partner en bestuurslid van het Huis van het Kind. Door de specifieke focus op schoolgaande kinderen (3 tot 12 jaar) drukt Steun op Maat mee op de besluitvorming voor deze leeftijdscategorie – waar andere bestuursleden zich voornamelijk richten op de pre-schoolse kinderen (0 tot 3 jaar) (Kind & Gezin, De Nieuwe Weg, Samenlevingsopbouw – inloopteam, pré- en perinatale zorg). Ook in 2017 heeft Steun op Maat haar engagement consequent opgenomen om deel te nemen aan de bestuursvergaderingen, netwerkvergaderingen met partners en we maakten tevens deel uit van twee werkgroepen (onthaal en ontmoeting) die opgericht werden door Huis van het Kind.

Mede dankzij deze goede samenwerking, kunnen we beter voor toeleiding zorgen naar de opvoedkundige vormingen aangeboden door de Opvoedingswinkel. Door de moeilijke praktische belemmeringen voor de gezinnen (avonduren), is dit echter nog steeds niet erg succesvol geweest. In 2016 werd er afgesproken dat deze momenten in 2017 ook overdag zouden kunnen herhaald worden. Maar we stelden vast dat ook de dagmomenten moeilijk liggen bij de gezinnen. En dit omwille van werkuren en vele andere problemen waarin de gezinnen zijn verzeild geraakt. In 2018 gaan we verder op zoek naar mogelijke oplossingen en dit in samenwerking met de betrokken partners.

In november 2017 werd er een Stuurgroep (voor Steun Op Maat) opgericht om de verantwoordelijke van het project te ondersteunen/in de juiste richting te sturen binnen dit project. Binnen deze stuurgroep heeft de coördinator van het Huis van het Kind ook een plaats gekregen. De huidige stuurgroep bestaat uit: project-medewerkster, coördinator van De Lage Drempel, coördinator Huis van het Kind, en drie vrijwilligers van Steun op Maat.

6.3. Actie 2: Lokaal netwerk Vrijetijd- en Cultuurparticipatie: personen in armoede

Steun op Maat fungeert als draaischijf voor informatie afkomstig van het Lokaal Netwerk Vrijetijd- en cultuurparticipatie. In tandem met De Lage Drempel (en haar vrijetijdsloket Rap-op-Stap) zet Steun op Maat extra in om de kwetsbare gezinnen te informeren over het aanbod en hen te enthousiasmeren om deel te nemen aan de vrijetijd- en cultuuractiviteiten die in Mechelen worden aangeboden.

In het bijzonder konden via Steun op Maat kinderen uit meerdere gezinnen ingeschreven worden voor het muziekkamp dat door het Conservatorium in Mechelen voor de 2de keer georganiseerd werd. We zullen dit aanbod ongetwijfeld in 2018 ook verder bekendmaken bij de gezinnen. Want twee maanden thuis zitten, is een te lange periode voor zowel de ouders als de kinderen.

Daarnaast zet Steun op Maat ook in om kinderen in te schrijven voor hobby's die aangeboden worden tijdens het schooljaar. Dankzij de bereidwillige samenwerking met CIRCOLITO die een vermindering van het lidgeld aanbiedt voor gezinnen met een UITPAS (waarbij zij 50% van het lidgeld voor hun rekening nemen omdat de stad Mechelen dit aanbod nog niet heeft opgenomen in de UITPAS en dus de 40-40-20 regeling nog niet kan gelden), heeft Steun op Maat ook hierover gezinnen geïnformeerd.

Naast het lokaal aanbod tijdens de vakantie en vrije tijd, biedt Steun op Maat betaalbare vakantiebesteding aan haar gezinnen via het Steunpunt Vakantieparticipatie. Dit gebeurt meestal in samenwerking met ons project Rap-op-Stap. Hier worden kinderen ingeschreven voor sportkampen en kunnen ouders goedkoper deelnemen aan de verschillende type vakantieverblijven zoals aangeboden in de brochure van het Steunpunt. Naast de vakanties kunnen de gezinnen ook gebruik maken van de daguitstappen die van a tot z uitgestippeld zijn.

Naast het actief promoten van het bestaande aanbod, werd in 2017 ook in het bijzonder ingezet op:

- het informeren van de Steun op Maat-gezinnen als de bredere groep Mechelse gezinnen rond vrijetijdsparticipatie door hen de nodige info te bezorgen van o.a. vakantiezipper/Mechelen kinderstad en de initiatieven van andere partners. Zo werd er 1 kind ingeschreven voor wekelijkse sportactiviteit (voetbal) bij vzw Actief Chaldeeuwse Organisatie Mechelen.
- het organiseren van eigen uitstappen (o.a. bezoek aan Technopolis), en
- het deelnemen aan de uitstappen die De Lage Drempel tijdens de zomermaanden, tenslotte ook
- de aanwezigheid op eindejaarsfeesten van De Lage Drempel: Steun op Maat zette de toon op zowel het Sinterklaasfeest met 60 kinderen en hun ouders; als op het Kerstfeest waaraan verschillende vrijwilligers en gezinnen deelnamen.

- Deze laatste activiteiten hebben niet alleen geleid tot een betere integratie van de gezinnen in de reguliere werking van De Lage Drempel maar ook tot een betere verstandhouding tussen beide groepen en hebben toenemend respect voor diversiteit en het anders-zijn bewerkstelligd. Om de inbedding van Steun op Maat nog beter te kunnen doen, werd er op de activiteitenkalender van DLD een kolom apart vrijgemaakt waarop de activiteiten van Steun op Maat een eigen plaats kregen. Dit zijn zeer belangrijke en niet te onderschatten resultaten die alleen maar extra bijdragen tot het versterken van de kwetsbare gezinnen omdat zij zich nu ondersteund voelen niet alleen door de Steun op Maat-coördinatie maar door het hele netwerk van De Lage Drempel.

6.4. Samenwerking en overleg

Een project als Steun op Maat kan niet overleven in isolement, daarom wordt sterk ingezet op partnerschappen en samenwerkingen binnen de stad, maar ook in mindere mate regionaal en nationaal. De meest prominente partners en desbetreffende samenwerkingsverbanden uit 2017 worden hieronder voorgesteld:

6.4.1 Het Sociaal Huis Mechelen/de stadsdiensten

- **Opvoedingswinkel/Huis van het Kind**

De desbetreffende organisaties werden reeds hierboven in paragraaf 6.2. besproken en worden hier niet hernomen.

- **Overleg rond 1 euro-maaltijden**

Steun op Maat heeft deelgenomen aan de overlegvergaderingen rond de 1-euromaaltijden die de stad aanbiedt aan kinderen onder de 12 jaar met UITPAS-tarief. Bij de beslissingen was het steeds de intentie om de gezinnen op een adequate manier te vertegenwoordigen en nadien terugkoppeling te geven zodat Steun op Maat-gezinnen degelijk geïnformeerd zijn en van dit initiatief kunnen genieten. In dat kader werden de gezinnen bijna dagelijks geïnformeerd via verschillende kanalen (Whatsapp-groepen, Facebook, mondeling, sms'en) over het aanbod van het sociaal restaurant. Dit aanbod bleek niet voor alle gezinnen interessant/toegankelijk genoeg te zijn. Gezinnen uit de moslimgemeenschappen maken hier geen gebruik van omdat de aangeboden maaltijden niet halal zijn. Toch slaagden we erin om twee moslimgezinnen te motiveren om hiervan gebruik te maken. Ook sommige niet-moslimgezinnen maakten er geen gebruik van omdat men in de Refuge een soort wereldkeuken aanbiedt. Die producten zijn niet altijd gegeerd omdat men ze niet gewoon is te eten (voorbeeld: linzen). We stellen ook vast dat helaas niet iedereen de drempel overwonnen heeft om naar een sociaal restaurant te gaan eten. We stelden ook vast

ondanks veel publiciteit voor dit aanbod gemaakt te hebben, dat er nog altijd gezinnen zijn die het aanbod niet kenden.

Eind oktober, begin november 2017 werd er een evaluatie gehouden over deze maaltijden. Men stelde vast dat het afhalen van maaltijden via verschillende kanalen niet veel succes had. Omwille hiervan en de boven vermelde redenen, werd er beslist om deze af te schaffen. In ruil hiervoor werd gezond eten gepromoot door fruit aan te bieden aan de doelgroep van de verschillende betrokken partners, waaronder Steun op Maat. Bij de gezinnen van Steun op Maat heeft dit laatste in elk geval een groot succes.

In dat kader wordt er twee keer per maand fruit gegeven aan de gezinnen en dit tot het einde van 2018.

- **UITPAS met verhoogde tegemoetkoming**

In samenwerking met De Lage Drenkel, werden gezinnen van Steun op Maat geïnformeerd over de UITPAS 2017, alsook de hernieuwde Mechelse UITPAS 2018. Individueel werden enkele gezinnen begeleid bij het aanvragen van hun UITPAS bij UIT Mechelen, andere werden via toeleiding en e-mailcommunicatie op de hoogte gebracht.

We merkten dat er heel veel gezinnen zijn die dit aanbod niet kenden. Sommige gezinnen meldden ons dat ze hiermee niets kunnen doen daar hun kinderen die boven 12 jaar zijn geen gebruik van willen maken omdat het aanbod dat hen wel aanspreekt niet opgenomen werd in dit aanbod (voorbeeld: Utopolis).

- **Jeugddienst & Mechelen Kinderstad**

Steun op Maat onderhoudt een nauwe samenwerking met de Jeugddienst Mechelen. Activiteiten van de jeugddienst worden stevast gecommuniceerd naar de gezinnen via de verschillende kanalen (email, Facebook, Whatsapp,...). Ook wordt er sterk ingezet op deelname aan de ZAP-activiteiten tijdens de schoolvakanties.

- **Buurtsportwerking**

Dankzij de goede samenwerking tussen Steun op Maat en buurtsportwerking, krijgen de gezinnen eerste-hand informatie omtrent de sportactiviteiten (al dan niet betalend) die in de buurten en wijken georganiseerd worden tijdens schoolvakanties.

6.4.2. Lokaal Overleg Platform: Kansen voor kinderen (voorheen: onderwijs & armoede)

Het Lokaal Overleg Platform (LOP) Kansen voor kinderen verzamelt actoren uit zowel het onderwijs als de welzijnssector rond thema's die met armoedebestrijding te maken hebben. In het bijzonder zet men in op het organiseren van activiteiten die de verstandhouding tussen personeel uit het onderwijs en de situatie van kinderen in armoede (vertegenwoordigd door mensen uit de welzijnssector) kunnen verbeteren. Sinds de opstart in 2016, is Steun op Maat aanwezig in dit overlegplatform met één vertegenwoordiger, naast de vertegenwoordiger van De Lage Drempel, en participeert actief aan het uitdenken en organiseren van de activiteiten.

6.5. Toekomstplannen

Kinderarmoede is een onmisbare term geworden in het bestrijden van armoede. Dit geldt ook voor Steun op Maat. Het is voor ons van groot belang dat alle kinderen de nodige ontwikkelingskansen krijgen. Om dit te realiseren is het nodig dat we het sociale vangnet van de gezinnen zo ruim mogelijk kunnen maken. We gaan daarom sterk inzetten op:

- in 2018 minstens **tien nieuwe steunrelaties** op te starten ter ondersteuning van kwetsbare gezinnen in Mechelen, de buddywerking blijft m.a.w. de corebusiness van Steun op Maat;
- ouders (en kinderen) ook te versterken door **groepsbijeenkomsten en activiteiten** te ontwikkelen mét, voor en door de steungezinnen zelf;
- kinderarmoede als maatschappelijk onrecht onder de aandacht brengen en een eigen specifieke visie en strategie voor Steun op Maat ontwikkelen die toekomstige activiteiten richting zal geven;
- het blijven wegen op beleidsbeslissingen door op lokaal vlak aanbevelingen te formuleren naar beleidsmakers toe en de doelgroep te vertegenwoordigen op verschillende platformen (o.a. LOP Kansen voor kinderen, KAN, bestuur Huis van het Kind).

Daarnaast wil Steun op Maat de komende 12 maanden ook inzetten op de volgende punten:

- blijven formaliseren van de taalontwikkelingskansen die in Mechelen reeds aanwezig zijn door deze op consistente manier in kaart te brengen en het doelpubliek hieromtrent te informeren (brochures, website, Facebook-groep, Whatsapp-groepen...) en doorverwijzen;
- structureren van het aanbod rond huiswerkbegeleiding en taalvaardigheden voor kinderen (gekoppeld aan nauwe samenwerking met de lagere scholen van de begeleide gezinnen) in samenwerking met de stad Mechelen (EHBH);
- zoeken naar oefenkansen Nederlands voor zowel ouders als kinderen

Hiermee hoopt Steun op Maat het huidige projectmatige aanbod te institutionaliseren door een meer structurele inbedding in De Lage Drempel, die reeds sinds 2016 van start is gegaan en daarmee voorloper te zijn in de strijd tegen kinderarmoede.

De Lage Drempel anno 2018: een blik vooruit

In dit jaarverslag heeft u kunnen lezen wat er in 2017 allemaal gebeurd is binnen De Lage Drempel. In 2018 zullen de meeste activiteiten opnieuw plaats vinden. Inhoudelijk zal het thema Ouderen in Armoede verder uitgewerkt worden. Maar ook de digitale geletterdheid van onze doelgroep moet verder versterkt worden. Verder belooft 2018 ook het jaar te worden van de doorstart van Rap-op-Stap, ons laagdrempelig vrijetijdsloket. Het project Steun op Maat zal ook verder haar groepswerking uitbouwen met o.a. sessies Opvoeden op Maat op verplaatsing. We willen immers de kwetsbare ouders beter bereiken door

groepsgesprekken aan te bieden in de buurt waar ze wonen. Dit zal in nauw overleg met het Huis van het Kind gebeuren.

Binnen de reguliere werking van De Lage Drempel zal ook het vormingen geven (mét ervaringsdeskundigen) over armoede verder evolueren. Daarnaast wordt er verder gebouwd aan de sterke samenwerking met Open School, zodat er zoals voorgaande jaren een ruim vormingsaanbod kan aangeboden worden aan onze doelgroep.

Om de digitale geletterdheid verder te stimuleren, willen we in 2018 een nieuw project uitrollen: de digitale drempel voorbij! Dit project focust op twee zaken: (digitale) vorming op maat en het installeren van een digipunt. Het innovatieve karakter van dit project schuilt hem in de apparaten waarmee we vorming geven en het digipunt uitrusten: tablets en smartphones.

Dit alles kan enkel met de steun van velen: vrijwilligers, stagiairs, professionals, sponsors, sociale partners, de stad Mechelen en het Sociaal Huis. Bovenal blijft goede samenwerking en afstemming essentieel om De Lage Drempel organisch te laten groeien!